

Elternratgeber *Spezial*

Bosanski, Hrvatski, Srpski –
Bosnisch, Kroatisch, Serbisch

I mi se pitamo

Behörde für Bildung und Sport

Sadržaj

Uvod.....	1
Hamburški Zakon o školstvu: Prava i dužnosti roditelja.....	2
Nastava njemačkog jezika za djecu strance.....	4
Najčešća pitanja.....	6
Pregled školskih instanci.....	12
Prava roditelja u odlučivanju i učestvovanju.....	14
Praktični savjeti.....	20
Impressum.....	24

Uvod

Dragi roditelji!

Ovaj specijalni savjetnik za roditelje informira Vas o pravima sudjelovanja roditelja u školi i daje Vam upute i objašnjenja o zadacima predstavnika roditelja u razredu, razredne konferencije, Vijeća roditelja i predstavnika roditelja u Školskoj konferenciji.

Ova brošura nudi vam također i informacije, koje se odnose na nastavu njemačkog jezika u školama u Hamburgu. Osim toga ona sadrži i važnije adrese ustanova, koje nude programe za mlade, koji se spremaju na daljnje stručno obrazovanje, kao i imena kontakt-osoba, koje Vam mogu dati stručni savjet u vezi najrazličitijih pitanja vezanih za školu.

Ova je brošura osim na naš jezik prevedena i na: arapski, engleski, farsi, francuski, poljski, ruski, španjolski i turski jezik. Istu možete dobiti preko **Školskog Informativnog Centra (SchullInformationsZentrum, SIZ)** Hamburger StraÙe 35, 22083 Hamburg, Telefon: 4 28 63 – 19 30.

Detaljniji opis najvažnijih uredbi Zakona o školstvu za roditelje možete pronaći u savjetniku za roditelje „Wir reden mit“ na njemačkom jeziku. Ova se brošura Ministarstva obrazovanja i sporta može također dobiti u **Školskom Informativnom Centru / SchullInformationsZentrum**.

Redakcija Specijalnog savjetnika za roditelje

Hamburški Zakon o školstvu: Prava i dužnosti roditelja

Prava o informiranju

Hamburški Zakon o školstvu (HmbSG) definira u paragrafu 32 roditeljska prava o informiranju i savjetovanju. Da bi partnerska suradnja između roditelja i škole bila što uspješnija, neophodna je redovita razmjena informacija s obje strane. Roditelji imaju pravo da dobiju sve informacije od strane škole, koje se tiču njihovih poslova. Tu pripadaju:

- organizacija i struktura škole i obrazovnih smjerova,
- plan rada, planovi obrazovanja, ciljevi, sadržaji i zahtjevi,
- osnove planiranja i uređenje nastave,
- kriteriji ocjenjivanja, uključujući i premještanje u drugi razred,
- dodirne tačke između pojedinih obrazovnih smjerova,
- zaključni ispiti i stručna opremljenost mladih, uključujući i prelazak u poslovni svijet,
- mogućnosti suodlučivanja učenika i njihovih roditelja.

Dodatne informacije i savjet možete dobiti:

- o učenju i radnom i socijalnom ponašanju Vašeg djeteta,
- u konkretnim slučajevima i o poteškoćama u učenju i ponašanju, kako bismo pravovremeno mogli uključiti i popravne mjere pomoći,
- o postignutim uspjesima, premještanju u novi razred ili na novi stupanj,
- o izboru pravog obrazovnog smjera

i to od učiteljskog osoblja škole Vašeg djeteta na roditeljskom sastanku.

Roditelji se mogu posavjetovati i oko sljedećih pitanja:

- Koje je školsko obrazovanje idealno za moje dijete?
- Od čega ovisi premještaj mog djeteta?
- Kako se ocjenjuje uspjeh mog djeteta?
- Kako nastaju ocjene?
- Koji je završni ispit potreban mome djetetu za određenu stručnu spremu?
- Koja težišta imaju druge škole?

Informacije o Vašem djetetu možete dobiti na danima posebno rezerviranim za razgovore s roditeljima, u okviru informativnih sastanaka, kao i kroz brošure Ministarstva obrazovanja i sporta.

Ako ne govorite dobro njemački jezik, preporučujemo Vam da na sljedeći roditeljski sastanak povedete osobu od Vašeg povjerenja, koja bolje govori njemački, ili se obratite školi za pomoć.

(Više o tome u paragrafu 32 HmbSG)

Učenički dosjei i zaštita podataka

O svakom učeniku škola vodi njegov učenički dosje. U njemu se čuvaju svjedodžbe, školski izvještaji, procjene i dopisi. Roditelji imaju pravo uvida u sve akte, u kojima su pohranjeni podaci o njihovom djetetu. To su primjerice dokumenti škole, školskog savjetovišta ili školskog liječnika.

Osobni podaci o učenicima, koji se odnose na zapažanja o ponašanju ili disciplinarnu postupku, kao i podaci o duševnom i tjelesnom zdravstvenom stanju djeteta podliježu posebnoj zaštiti.

(Više o tome u paragrafima 32 i 99 HmbSG)

Liječnički pregledi i provjera razvoja jezičkih sposobnosti

S prijavom djeteta u školu počinje i briga školskog liječnika za Vaše dijete. Cilj prvog pregleda kod školskog liječnika je da se utvrde svi mogući nedostaci i zdravstveni problemi, koji bi djetetu otežavali normalno praćenje nastave, kao i da bi se za iste pravovremeno našla odgovarajuća sredstva pomoći.

Pri poteškoćama na polju učenja, u kontaktima sa drugim učenicima, kao i pri učenju sa drugom djecom u školi učenici mogu dobiti savjet i pomoć od strane posebno obrazovanih suradnika dotične škole ili savjetnika Regionalnih centara za savjetovanje i podršku REBUS (Vidi 20. stranicu)

(Više o tome u paragrafima 38 i 42 HmbSG)

Predškolski odgoj

Djeca koja su do 30. juna tekuće godine napunila šestu godinu, obavezna su da u augustu krenu u školu.

O odgodi upisa odlučuje Ministarstvo ili na zahtjev škole ili na zahtjev roditelja. Djeca koja nakon 30. juna napune šestu godinu mogu na zahtjev staratelja prijevremeno biti upisana u školu. U oba se slučaja uzima u obzir duhovni i duševni stupanj razvoja djeteta.

(Više o tome u paragrafima 38 i 42 HmbSG)

Nastava njemačkog jezika za djecu strance

Predškolska nastava

Godinu dana prije polaska u prvi razred djeca mogu pohađati predškolsku nastavu. Nastava se odvija u školi u Vašoj blizini svakog radnog dana od 8 do 13 sati. Djeca u predškolskoj nastavi upoznaju kroz igru jezik, kreativnost, pokret, socijalno ponašanje, matematiku i zaštitu okoliša. Pri tom djeca razvijaju svoju radoznalost i prirodnu želju za novim znanjima, kao i karakterističnu potrebu za sanjarenjem, maženjem, muzikom i igrom. Troškovi predškolske nastave iznose između 15 i 192 € mjesečno, ovisno o primanjima roditelja – u samo devet mjesečnih rata.

Pripremni razredi

Učenici koji nemaju njemačko državljanstvo su u svojim pravima i dužnostima potpuno ravnopravni njemačkoj djeci, sa kojima mahom pohađaju i zajedničku nastavu u školama.

Od ovog pravila su ipak izuzeta djeca i mladi stranci, koji ne govore njemački jezik ili je to znanje veoma slabo. Na određeno vrijeme – u osnovi na godinu dana – ta djeca uče njemački jezik u pripremnim razredima sa maksimalno 15 učenika, gdje ih nastavno osoblje priprema za prelazak u redovne razrede.

Pripremni razredi su organizirani samo u određenim školama u Hamburgu. Za raspoređivanje u ovakve razrede zadužen je posebni savjetodavni ured, a prijava i savjetovanje vrše se u Školskom Informativnom Centru (SchullInformationsZentrum IZ), Savjetovanišni tim C, Hamburger StraÙe 41, 22083 Hamburg, telefon: (040) 428 63-3320.

Kad je znanje njemačkog jezika na tako zavidnom nivou, da je moguće uspješno Praćenje redovne nastave, slijedi prelazak u redovni razred. Djeca koja pređu iz pripremnog u redovni razred dobijaju narednih godinu dana dodatnu nastavu njemačkog jezika. Škole su u tim slučajevima same dužne tim učenicima staviti na raspolaganje dodatne kontingente sati nastave njemačkog jezika.

Uredovnim razredima

Školski uspjeh djece koja odrastaju dvojezično ovisi posebno od toga, kako Dobro ona vladaju njemačkim jezikom. Kako bi se u tom slučaju djeci što bolje moglo pomoći, škole dobijaju posebna financijska sredstva za dodatnu nastavu. Težište ove vrste pomoći odnosi se na predškolsku nastavu, te na nastavu u osnovnoj školi.

S obzirom na činjenice da je broj učenika koji odrastaju dvojezično različit u svakoj školi, kao i to da svako dijete ima drugačije predispozicije za učenje, tako su različiti i programi dodatne pomoći u različitim školama.

(Više o tome u školi Vašeg djeteta)

Nastava na maternjem jeziku

Učenici kojima njemački nije maternji jezik imaju mogućnost pohađanja nastave na svom maternjem jeziku. Ako učenici jedne te iste škole pohađaju ovakav vid nastave, onda se ona uglavnom održava u prijedodnevni satima. Nastava se tako odvija na albanskom, bosanskom, grčkom, kurdskom, romanes i turskom jeziku. Pored toga postoje tečajevi na kojima učestvuju djeca iz više različitih škola, a nastava se odvija u poslijepodnevni satima. Ovakvi se tečajevi održavaju na bosanskom, dariju, farsiju, hrvatskom, poljskom, portugalskom i talijanskom jeziku.

Za nastavu na maternjem jeziku izrađeni su okvirni planovi za osnovnu školu te za Sekundarni stupanj I (Nastava od 5. do 10. razreda). Uspjesi na nastavi na maternjem jeziku ocjenjuju se ili verbalnim putem (kroz svjedodžbe u vidu pismenih izvještaja u 1. i 2. razredu) ili ocjenom u svjedodžbama na kraju polugodišta ili školske godine.

O nastavi na maternjem jeziku raspitajte se pobliže u školi Vašeg djeteta.

Dvojezične (osnovne) škole

Poseban oblik nastave na maternjem jeziku održava se u dvojezičnim osnovnim školama. Djeca u ovakvim školama već od prvog dana pohađaju nastavu kako na njemačkom, tako i na drugom, partnerskom jeziku. Nakon što je školske 1999/2000 godine vrata otvorila Njemačko-talijanska osnovna škola kao prva školska ustanova takve vrste u Hamburgu, narednih su školskih godina otvorene i Njemačko-portugalska osnovna škola, dvije Njemačko-španjolske, kao i dvije Njemačko-turske osnovne škole. Dvojezična se nastava nastavlja i u razredima Sekundarnog stupnja I (Nastava od 5. do 10. razreda).

Dvojezične osnovne škole su zajednički projekti sa dotičnim ministarstvima vanjskih poslova odnosno ministarstvima obrazovanja zemalja partnera. U svakom razredu nastavu vodi nastavno osoblje iz zemlje partnera, zajedno sa nastavnim osobljem iz Hamburga. Dodatne informacije o tome možete naći u posebnim brošurama o dvojezičnim školama, koje možete naručiti u Školskom Informativnom Centru (SchullInformationsZentrum) Ministarstva obrazovanja i sporta na broj telefona 4 28 63-19 30.

Ispiti utvrđivanja znanja jezika

Učenici koji tokom Sekundarnog stupnja I krenu sa nastavom na jednoj od škola u Hamburgu imaju mogućnost da u posebnim ispitima pokažu znanje maternjeg jezika. Dobijena ocjena može u završnoj svjedodžbi zamijeniti ocjenu za prvi ili drugi strani jezik (u osnovi su to engleski i francuski jezik) na kraju polugodišta ili školske godine, odnosno na kraju školovanja.

(Više o tome u školi Vašeg djeteta)

Najčešća pitanja ...

... o izletima/ekskurzijama općenito

Dodatne informacije: Razredna ekskurzija predstavlja „nastavu na jednom drugom mjestu“. Ona između ostalog služi jačanju razrednog zajedništva i zbog toga je važan dio socijalnog odgoja učenika. Učešće je obavezno za sve učenike.

Praktična iskustva: Ako kao roditelj imate pitanja vezana za razrednu ekskurziju (primjerice: strahovanja radi ishrane, zajedničkog boravka dječaka i djevojčica ili opće sigurnosti Vašeg djeteta), najbolje će biti da uspostavite kontakt sa učiteljom ili učiteljem Vašeg djeteta, kako biste Vaša pitanja riješili kroz razgovor. Po pravilu se na roditeljskim sastancima razgovara o pojedinostima razredne ekskurzije.

... o izletima/ekskurzijama izvan Hamburga

Za svaku ekskurziju na mjesta izvan Hamburga potrebno je provjeriti za djecu, koja nemaju njemački pasoš ili pasoš neke od zemalja Europske Unije, koji boravišni status imaju, kako bi se u slučaju potrebe na Uredu za strance pravovremeno mogao postaviti zahtjev za izbivanjem iz Hamburga (Dozvola napuštanja Hamburga ili Verlassenserlaubnis).

Praktična iskustva: Po pravilu nastavno osoblje škole obavještava Ured za strance, koji učenici, koji žele na razrednu ekskurziju, nemaju njemački ili pasoš neke od zemalja Europske Unije. Ured za strance provjerava status učenika i obavještava školu telefonskim putem da li je to moguće ili ne.

Dozvola napuštanja grada po pravilu se dobija u Uredu za strance, Amsinckstr. 28, soba 415.

(Telefon: 4 28 39-4060 ili -2049, telefax 4 28 38-3508 ili -3510).

... o vjerskim i nacionalnim praznicima

Dodatne informacije: „Smjernice i upute za odgoj i nastavu djece i mladih stranaca u školama u Hamburgu“ iz 1986 kažu sljedeće:

Za vrijeme vjerskih praznika se djeca i mladi stranci, koji slave dotične praznike, oslobađaju pohađanja školske nastave.

Za vrijeme nacionalnih praznika se u dotičnim školama djeca i mladi stranci općenito ne oslobađaju pohađanja školske nastave.

Praktična iskustva: Gornja se pravila tiču uglavnom muslimanske djece, koja na zahtjev upravi škole mogu dobiti slobodan dan na Ramazanski Bajram te na Kurban-Bajram.

Informacije o aktualnim terminima vjerskih praznika možete dobiti pod www.li-hamburg.de (Traženi pojam: Beratungsfeld Interkulturelle Erziehung/ Downloads für die Praxis/ Downloads)

Ili pod: <http://www.raa.de/> (Traženi pojam: Interkultureller Kalender)

<http://www.berlin.de/sengessozv/auslaender/interkultkalender.html>

... o spolnom odgoju

Spolni odgoj djece je zadatak roditeljskog doma i škole. Školski spolni odgoj nadopunjuje spolni odgoj djece kod kuće i u dječijem vrticu. Zajedničko djelovanje roditelja i nastavnog osoblja pretpostavlja međusobnu razmjenu informacija. Roditelji imaju pravo da se informiraju o sadržajima, oblicima i ciljevima predviđene nastave, primjerice na roditeljskom sastanku ili putem pisma roditeljima. Ovo je definirano kroz § 6 odjeljak 2 Hamburškog Zakona o školstvu.

Djeca i mladi se ne mogu osloboditi nastave spolnog odgoja iz vjerskih razloga primjerice. Ovo su potvrdile i sudske presude.

Kontakt-osoba: Beate Proll, Zemałjski institut za obrazovanje nastavnika i razvoj škole. Adresu i broj telefona možete pronaći na 20. stranici.

... o tjelesnom odgoju uključujući i nastavu plivanja

Dodatne informacije: Učenica može biti oslobođena nastave tjelesnog odgoja na zahtjev staratelja, ako je punoljetna i na vlastiti zahtjev, u izuzetnim slučajevima i iz vjerskih razloga, i to ako učešće nije moguće u nastavi podijeljenoj prema spolovima ili ako su razlozi pravovaljano obrazloženi od strane same učenice ili njenog staratelja, tako da primjerice učešće na nastavi tjelesnog odgoja izaziva unutarnji sukob sa vlastitim vjerskim ubjeđenjem i osjećajima. Oslobođanje nastave iz drugih predmeta (kako obaveznih, tako i fakultativnih) iz vjerskih ili svjetovnih razloga nije dozvoljeno.

... o odgojnim konfliktima u školi

Kod pitanja odgojnog konflikta prednost svakako ima pedagoški razgovor. Među odgojne mjere na svim nivoima škole spadaju: razgovor sa dotičnim učenicima, zajednički dogovor, usmena i pismena opomena, upis u razredni dnevnik, kratkoročno isključivanje sa sata ili sa dnevne nastave, nadoknada namjerno puštene nastave, uz prethodno obavještenje staratelja, zatim oduzimanje spornih predmeta, uključujući i pretresanje odjeće odnosno stvari učenika, kao i popravljane načinjene štete.

Pri pojavi konflikata potrebno je uključivanje svih dotičnih osoba, kao i roditelja u rješenu problema. Roditelji i dotični učenici mogu se u ovom slučaju obratiti i osobi svoga povjerenja, kao primjerice nastavnom ili pedagoškom osoblju škole. Ako je dotični učenik počinio neko krivično djelo, uprava škole je dužna obavijestiti policiju.

Kod uvođenja mjera reda u osnovnoj školi (od 1. do 4. razreda), kao i na višim stupnjevima školovanja I i II (od 5. do 13. razreda) potrebno je prethodno saslušati dotične učenike, kao i njihove roditelje. I u ovom se slučaju roditelji i djeca mogu obratiti osobi svoga povjerenja u školi. Pri savjetovanju i donošenju konačne odluke o uvođenju mjera reda (pismena opomena, isključivanje sa nastave ili sa planirane ekskurzije, premještaj u paralelno odjeljenje, prijetnja premještajem ili premještaj u drugu školu sa istim završnim zvanjem, kao i konačno isključivanje iz škole općeg obrazovnog smjera) samo prema izričitoj želji dotičnih učenika i njihovih roditelja na Razrednoj konferenciji može učestvovati i Zastupništvo roditelja i učenika.

U hitnim slučajevima upravnik škole ima pravo da dotične učenike isključi sa nastave do konačnog donošenja odluke.

(Više o tome u paragrafima 49 i 61 HmbSG)

Načelno je moguće da se gledišta nastavnika i roditelja razlikuju oko pitanja odgoja. Stoga je za Vaše dijete od velike važnosti, da škola i roditeljski dom poznavaju svoja međusobna stajališta. Zbog toga Vas molimo da koristite sve mogućnosti za razgovor sa nastavnim osobljem Vašeg djeteta, kako konflikti ne bi nastali, odnosno kako bi se u njihovom slučaju pronašla zajednička rješenja.

... o pravnoj pomoći protiv odluka škole

Tokom školske godine u školi se donese čitav niz mjera i odluka, koji se neposredno tiču učenika same škole. To su primjerice: upis djece u školu, upisivanje imena djece u razredni dnevnik, izleti i razredne ekskurzije, ocjene date za usmene i pismene zadatke u nastavi, odgojne mjere, oslobađanje sa nastave, mjere kućnog reda, zaključivanje ocjena na kraju polugodišta ili školske godine, raspodjela učenika po razredima, primjedbe o radnom i socijalnom ponašanju, odluke o premještanju učenika, završni usmeni i pismeni ispiti.

Sumnjaju li učenici ili njihovi roditelji u ispravnost neke odluke ili su njome možda nezadovoljni, to isti mogu tražiti i njeno preispitivanje. Načelno se svaka školska odluka može preispitati, a za to postoje četiri vrste pravne pomoći:

1. Protupredstava (Gegenvorstellung)

Imaju li dotični učenici odnosno roditelji suprotnu predstavu o školskoj odluci, dotična se instanca ponovo pozabavlja istom odlukom, kako bi provjerila njenu ispravnost. Ako se Protupredstava odnosi na neku odluku škole, nju će obraditi sama škola, odnosno njena uprava. Radi li se pak o odluci školskog nadzornika, on je taj koji je preispituje.

2. Protivljenje odluci (Sach-/Beschwerde)

Protiveći se odluci učenici ili njihovi roditelji obraćaju se sljedećoj, višoj upravnoj instanci škole: Ako se podnositelji žalbe žale na odluku škole, žalbu obrađuje dotični školski nadzornik. Odnosi li se pak žalba na neku odluku školskog nadzornika, nju preispituje uprava odjela, u kojem je dotični zaposlen.

3. Žalba službenog nadzora (Dienstaufsichtsbeschwerde)

Ova se žalba ulaže zbog manjkavog osobnog ponašanja nastavnčkog ili školskog osoblja. Sve žalbe ove vrste centralno se obrađuju u Odjelenju za pitanja personala Upravnog odjela Ministarstva obrazovanja i sporta.

4. Žalba (Widerspruch)

Protiv generalnih odluka škole, primjerice protiv premještaja u Posebnu školu ili ostanka u njoj, dotični učenici i njihovi roditelji mogu uložiti žalbu. Ova se žalba obrađuje pred posebnom komisijom, koja djeluje pri Pravnom odjelenju Upravnog odjela. Komisija provjerava još jednom donijetu odluku škole u vidu formalnog postupka, čije novčane troškove u slučaju negativnog odgovora snose roditelji učenika.

... o školskim učilima

Od školske 2005/06 godine roditelji su u Hamburgu dužni, da sami kupuju udžbenike za svoju djecu. Ako to roditelji žele, škola djeci može posuditi knjige uz određenu novčanu naknadu („Büchergeld“).

Za osobe sa malim primanjima, primjerice osobe koje primaju pomoć na osnovu Zakona o podnosiocima zahtjeva za azil, školski su udžbenici besplatni. U ovom slučaju svaka škola utvrđuje tačan postupak, koji se zasniva na Zakonu o školstvu i odredbi o školskim učilima. Komisija o učilima određuje u svakoj školi, koji će se udžbenici i sredstva za učenje (softwari za učenje, radne sveske itd.) koristiti u narednoj školskoj godini. Pri tom Komisija pazi na granice novčanih troškova. Komisija o učilima sastoji se od upravnika škole, tri nastavnika, dva roditelja i dva učenika (Sastav komisije je u osnovnim školama i u školama stručnog usavršavanja nešto drugačiji)

(Više o tome u školi Vašeg djeteta)

Poznajete li školski program škole Vašeg djeteta?

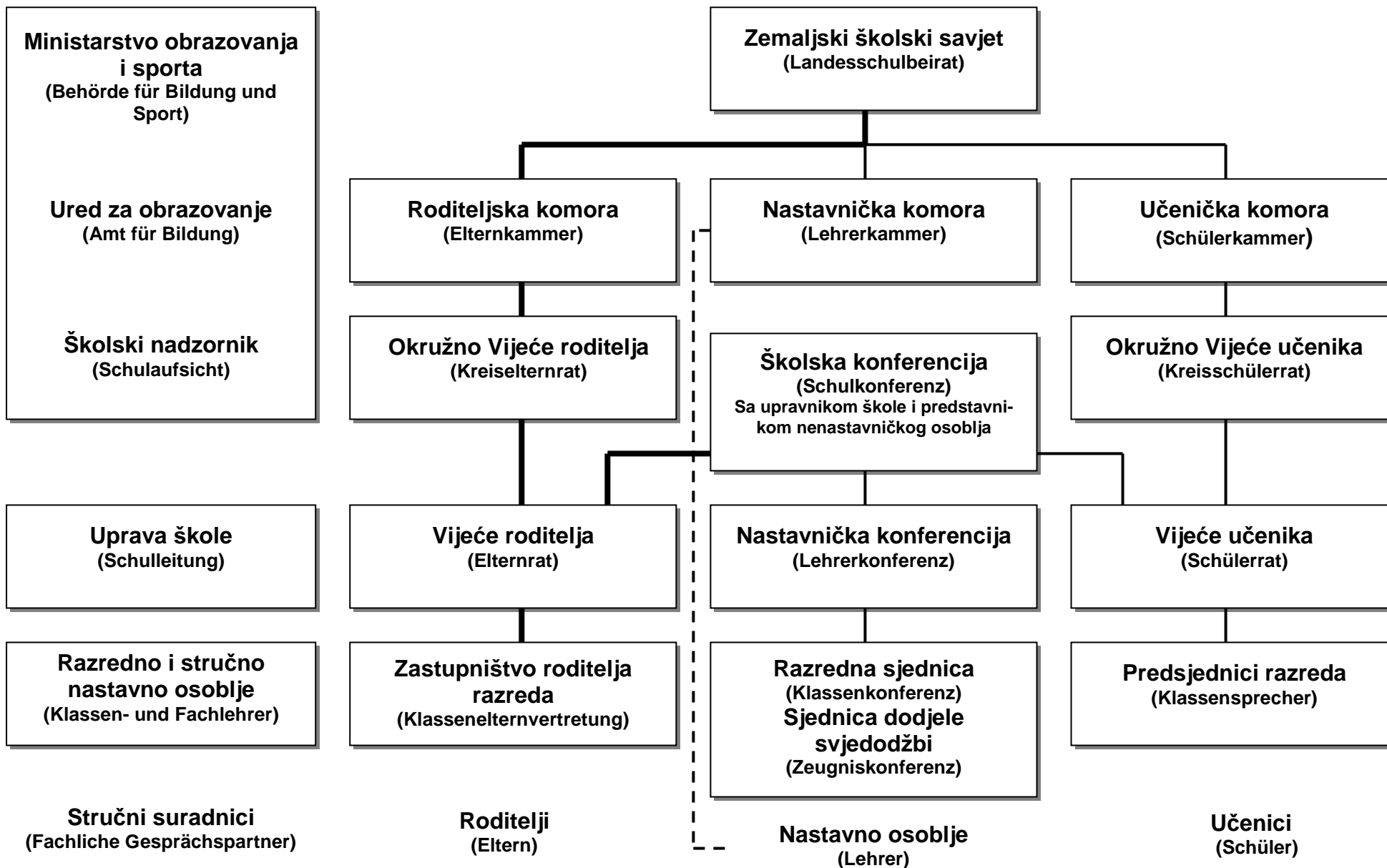
Nastavno osoblje hamburških škola raspolaže jakim pedagoškim i stručnim kvalitetama, kako bi učenike što bolje moglo pratiti na obrazovnom putu. Kvalitetnu školu kvalificira dobar rad u razredu. No, to nije dovoljno. Škola predstavlja socijani sistem, u kojem su angažirani i nastavnici i učenici i njihovi roditelji. Svi oni doprinose svojim iskustvima, ciljevima i željama. Predstave o “kvalitetnoj školi” mogu stoga često biti različite. Dobra i kvalitetna je ona škola, u čijem uspjehu učestvuju svi i o čijim se pedagoškim težištima svi međusobno sporazumijevaju.

Svaka je hamburška škola razradila svoj individualni program. Ako Vas zanima, raspitajte se u Upravi škole ili u Vijeću roditelja o tome. Školski program predstavlja radni plan za više godina. On sadrži ciljeve, koje je zacrtala Školska zajednica i imenuje korake, kojima se stiže do cilja. U školskom programu možete naći smjernice o nastavi, ali i o životu u školi, organizacijskim strukturama i međusobnoj komunikaciji svih učesnika u nastavnom procesu. Nakon izvjesnih godina u školi se rezimiraju rezultati:

- Je li došlo do promjene početne situacije? Postoje li novi zahtjevi za pedagoškim radom u školi?
- Postoji li i dalje suglasnost o najvažnijim pitanjima nastave i odgoja?
- Jesu li se ispravnim pokazale planirane mjere? Jesu li ostvareni planirani ciljevi?
- Što se još mora promijeniti?

Vi kao roditelj imate mogućnost utjecaja na donošenje težišnih tačaka škole Vašeg djeteta! Recite predstavnicima roditelja što smatrate dobrim, a što treba promijeniti. Zakon naime propisuje, da je svaka škola dužna provjeriti realizaciju svoga dugoročno zacrtanog školskog programa. Zastupništvo roditelja pri tom direktno učestvuje u ovom procesu.

Pregled školskih instanci

Prava roditelja u odlučivanju i učestvovanju

... u razredu

Roditelji učenika jednog razreda biraju na roditeljskom sastanku dva predstavnika najkasnije četiri sedmice nakon početka školske godine.

Ti predstavnici imaju sljedeće zadatke:

1. Održavati međusobne odnose između roditelja, te između roditelja i nastavnog osoblja njihove djece,
2. Posredovanje kod različitih mišljenja između pojedinih roditelja i nastavnog osoblja,
3. Informiranje roditelja o najaktualnijim pitanjima škole,
4. Odabir Vijeća roditelja,
5. Podrška škole i nastavnog osoblja u ispunjenju nastavnog i odgojnog plana,
6. Kao punopravni član s pravom glasa učestvovanje na Razrednoj sjednici. U ovoj funkciji oni učestvuju savjetodavno pri svim pitanjima, koja su od bitnog značaja za razred,
7. Vođenje roditeljskih sastanaka, nakon dogovora sa razrednim starješinom.

Predstavnici roditelja razreda trebaju iznijeti svoje mišljenje prije uspostavljanja i cijepanja odjeljenja i školskih razreda, ili njihovog premještanja.

Roditeljski sastanci se održavaju najmanje dva puta godišnje, na zahtjev predstavnika roditelja ili jedne četvrtine roditelja. Razredni starješina poziva roditelje na roditeljski sastanak, najranije sedmicu dana prije samog sastanka. Termin sastanka dogovara se sa predstavnicima roditelja.

(Više o tome u paragrafima 69, 70 i 71 HmbSG)

Roditelji mogu bez obzira na njihovo državljanstvo aktivno učestvovati u oblikovanju života u školi. Vi imate pravo da svojim glasom potpomognete izbor predstavnika roditelja ili da se i sami stavite na raspolaganje pri izboru.

... na Razrednoj sjednici (Klassenkonferenz)

Na Razrednoj sjednici se raspravlja o svim bitnim pitanjima, koja su od značaja za rad u razredu. Ona se održava najmanje dva puta u toku školske godine.

1. Članovi koji imaju pravo glasa na Razrednoj sjednici su:
2. Direktor škole
3. Razredni starješina
4. Cijelo nastavno osoblje, koje drži nastavu u razredu,
5. Oba predstavnika roditelja u razredu,
6. Od 5. razreda i oba predsjednika razreda

Svi članovi, koji imaju pravo glasa raspravljaju o stručnim i pedagoškim pitanjima, a dogovaraju se i o pravilima vezanim za domaće zadatke i pismene radove. Razredna sjednica raspravlja i donosi odluke i o odgojnim konfliktima.

... na Sjednici dodjele svjedodžbi (Zeugniskonferenz)

Kada se na sjednici dijele svjedodžbe, niti predsjednici, niti oba predstavnika roditelja razreda ne mogu učestvovati u njenom radu. Ipak, prije same sjednice oni dobijaju potrebne informacije, koje se neposredno tiču podjele svjedodžbi i stanja uspjeha u razredu, a nakon toga mogu iznijeti i svoje mišljenje.

U polugodišnjim i godišnjim svjedodžbama se ocjenjuju uspjeh i radno i socijalno ponašanje, koji se mogu i potvrditi posebnim priznanjima. Uspjesi djece u 1. i 2. razredu opisani su u izvještajima o razvoju i učenju (Svjedodžbeni izvještaj), dok su u 3. i 4. razredu to ocjene ili cenzure. Za Vašu informaciju, u Njemačkoj se dodjeljuju ocjene od 1 do 6.

Ako Vam izvještaji o radu Vašeg djeteta nisu jasni, pobliže će Vam ih protumačiti razredni starješina.

(Više o tome u paragrafima 42, 44 i 62 HmbSG)

U integriranoj jedinstvenoj školi se u 6., 7. i 8. razredu, uz ocjene od 1 do 6 može naknadno ocjenjivati i tzv. razredni nivo, koji pokazuje stanje učenika na nivou čitavog razreda. To se odnosi samo na predmetnu nastavu iz matematike, njemačkog i engleskog jezika. Tako Kurs 1 označava uspjeh visokog nivoa, a Kurs 2 uspjeh koji zadovoljava osnovne zahtjeve.

Od 9. razreda se u svim predmetima (izuzev sporta i tjelesnog odgoja) primjenjuje proširena skala ocjenjivanja, koja obuhvata ocjene od B1 do B4, i od A1 do A6. Ocjene skupine A označavaju ocjene koje zadovoljavaju temeljne zahtjeve, a B ocjene koje zadovoljavaju proširene, odnosno gimnazijske zahtjeve.

Detaljne informacije o ocjenjivanju uspjeha učenika, o ocjenjivanju škola općeg obrazovnog smjera, kao i o svjedodžbama integriranih jedinstvenih škola možete pronaći u Obrazovnim i Ispitnim odredbama općeobrazovnih škola ili dobiti kod razrednog starješine Vašeg djeteta. Pregled ocjena nalazi se i na 16. stranici.

Opis ocjena u svjedodžbama

1 = odličan	Uspjesi zadovoljavaju veoma visoko postavljenim zahtjevima.
2 = vrlo dobar	Uspjesi u potpunosti zadovoljavaju postavljenim zahtjevima.
3 = dobar	Uspjesi uglavnom zadovoljavaju postavljenim zahtjevima.
4 = dovoljan	Uspjesi ukazuju na nedostatke, ali još uvijek u osnovi odgovaraju postavljenim zahtjevima.
5 = manjkav	Uspjesi ne odgovaraju postavljenim zahtjevima, ali ukazuju da osnovno znanje postoji i da se nedostaci u skorije vrijeme mogu nadoknaditi.
6 = nedovoljan	Uspjesi ne odgovaraju postavljenim zahtjevima, i ne ukazuju na to da osnovno znanje postoji, te da se nedostaci u skorije vrijeme mogu nadoknaditi.

... u Vijeću roditelja (Elternrat)

Vijeće roditelja zastupa roditelje cijele škole. Stav tog Vijeća uzima se u obzir pri odlučivanju na Školskoj konferenciji, primjerice pri savjetovanju o školskom programu. Zadaci Vijeća roditelja su:

1. Informiranje roditelja ili zastupnika roditelja razreda o aktualnim pitanjima škole ili o važnijim pitanjima Školske konferencije. Vijeće roditelja ima pravo sazvati sastanke roditelja ili predstavnika roditelja razreda,
2. Zajedničko djelovanje sa upravom škole, nastavnim osobljem i Vijećem učenika u obrazovnim i odgojnim pitanjima škole, i
3. Zastupanje interesa škole u dijelu grada, gdje se škola nalazi, u suglasnosti sa Školskom konferencijom.

Članovi Vijeća roditelja imaju pravo da svojim glasovima savjetodavno učestvuju na Nastavničkoj konferenciji, ako se obrađuju teme, koje se također obrađuju u Školskoj konferenciji.

Članove Vijeća roditelja biraju predstavnici roditelja razreda i njihovi zamjenici, i to svake nove školske godine, najkasnije šest sedmica nakon početka nastave.

Vijeće roditelja može javno zasjedati. Uprava škole sa zamjenicima, dopunski članovi i predstavnici roditelja razreda su također pozvani na učešće u sjednici.

(Više o tome u paragrafima 72 do 74 HmbSG)

... na Školskoj konferenciji (Schulkonferenz)

Školska konferencija je najviše savjetodavno i zakonodavno tijelo Školske samouprave i zasjeda javno najmanje četiri puta godišnje. Njoj pripadaju upravnik škole, kao i izabrani članovi Vijeća roditelja i Nastavničke konferencije, te u sekundarnom stupnju I i II (od 5. do 13. razreda) izabrani članovi Vijeća učenika. Osim toga, osoblje škole (npr. kućepazitelj ili sekretarica) zastupljeno je sa jednim glasom. Broj članova na Školskoj konferenciji ovisi o veličini škole.

Školska konferencija zasjeda o svim važnijim pitanjima škole. Vijeće učenika, Vijeće roditelja i Nastavnička konferencija, te u stručnim školama i Školsko savjetodavno vijeće mogu u njenom radu davati svoje prijedloge.

Sa dvotrećinskom većinom prisutnih članova, odnosno barem sa većinom članova koji imaju pravo glasa, Školska konferencija odlučuje o školskom programu i zahtjevima Uredu za školstvo zbog:

- Osnivanja integracijskih razreda,
- Sprovođenja pedagoških eksperimenata u školi ili osnivanja eksperimentalnih škola,
- Osnivanja posebnih formi školske uprave,
- Vođenja škole cjelodnevnog tipa,
- Ponuda organiziranog čuvanja djece u školi, poput „Pedagoškog domjenka“ (Pädagogischer Mittagstisch) ili „Gnijezda u školi“ (Hort in der Schule),
- Davanja imena školi kao i
- Osnivanja predškolskog odjeljenja.

Školska konferencija odlučuje jednostavnom većinom o:

- Kućnom redu,
- Načelima za radne grupe, interesne grupe i izbornu ponudu za učenike,
- Načelima o učestvovanju roditelja u nastavi ili drugim sadržajima,
- Internim načelima škole koja se odnose na planiranje projektnih dana i drugih školskih aktivnosti, kao i o načelima organiziranog čuvanja djece u školi,
- Načelima za upošljavanje grupa učenika u školi,

- O obliku izjašnjavanja predstavnika roditelja i učenika prije konačne verzije svjedodžbi prema § 62 odjeljak 3,
- Načelima o iznajmljivanju školskih prostorija, nastavnom osoblju i učenicima za vanškolske aktivnosti,
- Sprovođenju sakupljanja novca među učenicima i roditeljima, kao i
- O načelima za upotrebu osobnih i tehničkih sredstava, koji školi stoje na raspolaganju,
- O načelima za socijalne mjere prema § 49 odjeljak 4 rečenica 3.

Školska konferencija se konzultira prije:

- Spajanja, cijepanja, premještaja ili zatvaranja škole, kao i premještaja razreda ili školskih smjerova na druge škole,
- Osnivanja integracijskih razreda prema § 12 odjeljak 5,
- Većih građevinskih radova u školi.

(Više o tome u paragrafima 52 do 56 HmbSG)

... u okružnom Vijeću roditelja i Roditeljskoj komori (Kreiselternrat und Elternkammer)

Vijeća roditelja škola biraju svoje zastupnike za okružno Vijeće roditelja. To su predstavnici roditelja na školskom okružnom nivou.

Roditeljska komora je najviše djelotvorno tijelo roditelja Hamburga. Preduvjet za izbor u ovo tijelo je članstvo u Vijeću roditelja škole.

(Više o tome u paragrafima 75 i 81 HmbSG)

... u Zemaljskom školskom savjetu (Landesschulbeirat)

Zemaljski školski savjet služi zajedničkoj suradnji grupa, koje su neposredno vezane za život škole (Roditeljska, Nastavnička i Učenička komora), te posredno vezanih javnih institucija Grada Hamburga. Savjet se sastoji od jednog predsjednika i dva zastupnika Roditeljske, Nastavničke i Učeničke komore, kao i iz zastupnika javnih institucija. Tu spadaju: Privredna komora Hamburg, Obrtnička komora Hamburg, Vijeće za integraciju, opunomoćenik Senata Grada za pitanja invalida, Ured za rad, univerziteti, sindikati, crkve i vjerske zajednice i brojni drugi.

Zemaljski školski savjet može pred Uredom za školstvo iznijeti svoje mišljenje u svim temeljnim pitanjima vezanim za školstvo. On savjetuje Ured za školstvo u svim bitnijim promjenama u školstvu.

(Više o tome u paragrafu 83 HmbSG)

Zakletva na šutnju

Članovi školskih instanci su prije stupanja na dužnost obavezni da pred upravnikom škole ili njegovim zamjenikom prisegnu zakletvu na šutnju. Ta je zakletva sročena u pismenom obliku. Član koji naruši ovu zakletvu može uz suglasnost dvije trećine ostalih članova biti isključen iz dotične instance.

(Više o tome u paragrafu 105 HmbSG)

Vijeće za integraciju (Integrationsbeirat)

Vijeće za integraciju osnovano je odlukom Senata Grada Hamburga. Ono predstavlja forum institucija, koje se brinu o integraciji stranaca, zatim predstavništava, koja zastupaju interese i prava stranaca, te javne uprave. Vijeću pripada 50 članova iz najrazličitijih segmenata društva i najrazličitijih nacionalnosti.

Za kontakte vidi 21. stranicu.

Praktični savjeti

Kome se obratiti s pitanjima vezanim za školu?

Roditeljima i učenicima stoje na raspolaganju brojne mogućnosti za savjetovanje u školi, koje između ostalog mogu odgovoriti na pitanja vezana za tok školovanja, probleme u učenju i ponašanju, kao i pitanjima posebnog podsticanja učenika. Ove su mogućnosti savjetovanja u školi nadopunjene i raznim drugim mogućnostima savjetovanja, naime onim izvan škole.

Na ovom smo mjestu pripremili listu vanškolskih institucija, koje Vam svojim savjetom i djelom mogu dalje pomoći oko pitanja škole.

Behörde für Bildung und Sport (Ministarstvo obrazovanja i sporta)

Mjere za učenike sa migracijskom kulturnom pozadinom
Hamburger Straße 31, 22083 Hamburg
gospođa Büchel, Hamburger Straße 31, 22083 Hamburg
Tel. 4 28 63 – 3559, Fax: 4 28 63 – 3027
E-Mail: Helga.Büchel@bbs.hamburg.de

SchulInformationsZentrum (ŠkolskiInformativniCentar)

Hamburger Straße 35, 22083 Hamburg (2 sprat kod lifta) Tel: 4 28 63 – 1930,
Fax 4 28 63 – 4035

- Služba za priznavanje stranih svjedodžbi
gospodin Lamp, Tel. 4 28 63 – 2067
- Savjetovalište za tok školovanja stranih učenika
gospođa Rasmussen, Tel 4 28 63 – 3320
- Savjetovalište za tok školovanja na stručnim školama: Poslovna pripremna godina/ Pripremna godina (BVJ, BVJ-M, VJ-M)
Projekt „Kvalificiranje i posao za učenike koji napuštaju školu“ (QUAS)
Hamburger Straße 41, 22083 Hamburg, Tel. 4 28 63 – 1933

Beratungsstelle Gewaltprävention (Savjetovalište za prevenciju od nasilja)

Grabenstraße 32, 20357 Hamburg, Tel. 4 28 896 – 100, Fax: 4 28 896 – 170

Regionale Beratungs- und Unterstützungsstelle (REBUS) (Regionalni centri za savjetovanje i podršku)

Listu kontakt-osoba možete dobiti preko Školskog Informativnog Centra
(SchulInformationsZentrum) Tel. 4 28 63 – 1930, Fax 4 28 63 – 4035

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (Zemaljski institut za obrazovanje nastavnika i razvoj škole)

Savjetovno područje „Njemački kao drugi jezik“/Nastava na maternjem jeziku
Marita Müller-Krätzschmar – Bilge Yörenc, Felix-Dahn-Str. 3, 20357 Hamburg
Tel.: 4 28 01-3711/ -2902, Fax: 4 28 01-2799
E-Mail: Marita.Mueller-kraetzschmar@li-hamburg.de,
Bilge.Yoerenc@li-hamburg.de,
Internet: www.li-hamburg.de
Radno vrijeme: četvrtkom, 14.00-15.30 sati

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (Zemaljski institut za obrazovanje nastavnika i razvoj škole)

Savjetovno područje „Interkulturni odgoj“
Regine Hartung – Dragica Brügel
Felix-Dahn-Str. 3, 20357 Hamburg
Tel.: 4 28 01-2129, -2192, Fax: 4 28 01-2799
E-Mail: Regine.Hartung@li-hamburg.de, Dragica.Bruegel@li-hamburg.de
Internet: www.li-hamburg.de
(Traženi pojam: Beratungsfeld Interkulturelle Erziehung)
Radno vrijeme: utorkom, 14.00-15.00 sati

Landesinstitut für Lehrerbildung und Schulentwicklung (Zemaljski institut za obrazovanje nastavnika i razvoj škole)

Savjetovno područje „Spolni odgoj/Odgoj spolova“
Beate Proll
Hartsprung 23, 22529 Hamburg
Tel.: 428 01-37 14, Fax: 428 01- 37 44
E-Mail: Beate.Proll@li-hamburg.de
Internet: www.li-hamburg.de
Radno vrijeme: srijedom, 15.00-17.00 sati

Integrationsbeirat (Vijeće za integraciju)

Menadžment
Doris Kersten
Ministarstvo za socijanu skrb i obitelj
Hamburger Straße 47, 22083 Hamburg
Tel.: 428 63-3147, Fax: 428 63-2693
E-Mail: Doris.Kersten@bsf.hamburg.de

Savjetovalište
Nimla Heplevent
Hamburger Straße 47, 22083 Hamburg, Soba 844, 8. sprat
Tel.: 4 28 63-2953, Fax: 4 27 97 01 17
E-Mail: Nimla.Heplevent@bsf.hamburg.de
Internet: www.zuwanderung.hamburg.de

Stručno usavršavanje:

**Bundesagentur für Arbeit (Savezna agencija za rad, Agencija za rad)
Hamburg – Berufsinformationszentrum (Poslovni informativni centar)**
Kurt-Schumacher-Allee 16, 20097 Hamburg
Tel: 24 85-2099, Fax: 24 85-2333
E-Mail: Hamburg.BIZ@arbeitsagentur.de
Internet: www.arbeitsagentur.de

**Bundesagentur für Arbeit – Agentur für Arbeit Hamburg
(Savezna agencija za rad - Agencija za rad Hamburg)**
Savjetovaništa u općinama:

Filijala Altona – Poslovno savjetovanište
Kieler Str. 39, 22769 Hamburg
Tel: 3 80 14-214, Fax: 3 80 14-461
E-Mail: Hamburg-Altona.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Bergedorf - Poslovno savjetovanište
Johann-Meyer-Str. 55, 21031 Hamburg
Tel: 7 25 76-259, Fax: 7 25 76-103
E-Mail: Hamburg-Bergedorf.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Eimsbüttel - Poslovno savjetovanište
Eppendorfer Weg 24, 20259 Hamburg
Tel: 4 31 99-230, Fax: 4 31 99-431
E-Mail: Hamburg-Eimsbüttel.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Harburg - Poslovno savjetovanište
Neue Str. 50, 21073 Hamburg
Tel: 7 67 44-210, Fax: 7 67 44-850
E-Mail: Hamburg-Harburg.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Mitte - Poslovno savjetovanište
Norderstr. 103, 20097 Hamburg
Tel: 24 85-2364, Fax: 24 85-1255
E-Mail: Hamburg-Mitte.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Nord - Poslovno savjetovanište
Langenhorner Chaussee 92, 22415 Hamburg
Tel: 5 32 07-222, Fax: 5 32 07-221
E-Mail: Hamburg-Nord.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Filijala Wandsbek - Poslovno savjetovanište
Wandsbeker Chaussee 220, 22089 Hamburg
Tel: 2 02 02-274, Fax: 2 02 02-451
E-Mail: Hamburg-Wandsbek.Ausbildungsvermittlung@arbeitsagentur.de

Podsticanje stručnog obrazovanja:

BQM – Beratungs- und Koordinierungsstelle zur beruflichen Qualifizierung von jungen Migrantinnen und Migranten (BQM - Savjetovanje i koordinacija u pitanjima poslovne kvalifikacije mladih migranata)
Kapstadtring 10, 22297 Hamburg
Tel.: 63 78 55-0, Fax: 63 78 55-99
E-Mail: kominek@kwb.de
Internet: www.bqm-hamburg.de

**Hamburger Berufsbildungsatlas „Ichblickdurch.de“
(Hamburški atlas za stručno obrazovanje „Ichblickdurch.de“)**
Lista stipendija za mlade sa posebnim potrebama podrške. Brošura na sedam jezika, sa posebnim savjetima za mlade migrante. www.ichblickdurch.de

Dobro došli u Hamburg – Adresar Mogućnosti integracije za useljenike

Ovaj Vas adresar vodi do institucija i savjetovaništa, koja se direktno obraćaju useljenicima. Pod određenim pojmovima naći ćete vladine i nevladine ustanove. Ispred svakog kapitela su označena imena institucija zaduženih za dotičnu temu i posebno su označena sivom bojom. Sve ostale institucije slijede abecednim redom. Osim aktualnih kontakt-adresa institucija naći ćete i kratki opis njihovih djelatnosti, kao i daljnje informacije o savjetovanjima i informativnom materijalu.

Brošuru ćete dobiti na sljedećim adresama:

**Behörde für Soziales und Familie, Amt für Soziales und Integration
(Ministarstvo za socijanu skrb i obitelj, Ured za socijalne poslove i Integraciju)**
Hamburger Straße 47, 22083 Hamburg, Soba 844, 8. sprat
Tel.: 4 28 63 – 2953, Fax: 4 27 97 01 17
E-Mail: Nimla.Heplevent@bsf.hamburg.de ili u internetu kao Download:
www.zuwanderung.hamburg.de

**Behörde für Bildung und Sport (Ministarstvo obrazovanja i sporta,
ŠkolskilnformativniCentar)**
Hamburger Straße 35, 22083 Hamburg
Tel.: 4 28 63 – 1930, Fax: 4 28 63 - 4035
Internet: www.bbs.hamburg.de

Daljnje brošure na temu škole možete dobiti u internetu kao Download:
www.bbs.hamburg.de/Service

Impressum

Izdavač

Ministarstvo obrazovanja i sporta

Ured za obrazovanje
Hamburger Straße 31
22083 Hamburg

Redakcija

Barbara Beutner
Helga Büchel
Regine Hartung
Gudula Mebus

Layout

Barbara Beutner

Naslovna grafika

Arend Schmidt-Landmeier

Štampa

Behördendruckerei Hamburger Straße

Hamburg 2005